

“É/À/Ò/1]ÀÉ ÉtÖÉ ÉxÉaÉÉÉÈò + ÉaÉÉÉÉ
(ÉÉaÉÉÉ ÉÈò |ÉÉÉ) ÉÉÉaÉÉÉ, 2005

ÉÉtÖÉ +ÉvÉÉaÉÉÉ, 2003

Gò. “ÉÉÉÉÉ+É/É+É+É/132/2005/0736 - ÉÉtÖÉ +ÉvÉÉaÉÉÉ 2003 (2003 SÉÉ 36) SÉÉ ÉòÉÉÉ 181(2) SÉÉ =ÉÉÉÉÉ 2 °É/ ÉòÉÉÉ 30 +ÉÉÉ ÉòÉÉÉ 32 SÉÉ =ÉÉÉÉÉ (3) xÉÉÉÉ/É ÉaÉÉÉ ÉaÉÉÉ+ÉÉ +ÉvÉÉÉ+ÉÉÉ ÉÉÉÉÉÉÉ, “É/À/Ò/1]ÀÉ ÉtÖÉ ÉxÉaÉÉÉÈò +ÉÉÉÉÉ (ÉÉaÉÉÉÉÉÉaÉÉÉÉÉÉ ÉòÉÉÉ +É/À -

1. °ÉÉÉÉÉÉÉÉÉ, +ÉÉÉÉÉÉÉÉÉ +ÉÉÉÉÉÉÉ

9.9 या विनियमांना "महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २००५" असे म्हटले जाईल.

9.२ हे विनियम सर्व महाराष्ट्र राज्यभर लागू असतील.

9.३ हे विनियम शासकीय राजपत्रात निर्देशिलेल्या तारखेपासून जारी होतील.

2. aÉÉÉÉ

२.१ या विनियमांमध्ये संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसल्यास:

(अ) "+ÉvÉÉaÉÉÉ" म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६)

(ब) "+VÉÉÉÉ" म्हणजे, या विनियमानुसार राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीकडे मुक्त प्रवेशासाठी ज्याने अर्ज केला आहे अशी व्यक्ति;

(क) "+ÉvÉÉÉÉÉ |ÉÉÉÉÉÉÉÉÉ" म्हणजे, पारेषण परवानेधारकाच्या किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या, सर्वसाधारण अथवा विशिष्ट प्राधिकरणाखाली काम करणारे, पारेषण परवानेधारकाचे किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राचे सर्व अधिकारी, नोकरवर्ग किंवा प्रतिनिधी ;

(ड) "ÉÉÉÉ" म्हणजे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ;

(ई) "ÉÉÉÉ >ÉÉÉÉ(ÉÉÉÉÉÉ ÉòÉÉÉ)" म्हणजे, एखाद्या पारेषण परवानेधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीत मुक्त प्रवेश मिळालेल्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने, अटी व शर्तीसह केलेले व कार्यवाहीत आलेले करारपत्र ;

- (iii) विद्युत वितरण करण्यासाठी ज्याने अर्ज केला आहे, किंवा वितरण परवानेधारक; आणि
(iv) विद्युत व्यापार करण्यासाठी ज्याने अर्ज केला आहे, किंवा विद्युत व्यापार परवानेधारक ;

या विनियमानुसार वरील सर्व राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीत मुक्त प्रवेश मिळविण्यासाठी पात्र असतील.

४.२ अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उपकलम (२) मधील तरतुदीनुसार आयोगाने निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीत मुक्त प्रवेश मिळविण्यासाठी ग्राहक पात्र असेल:

मात्र, या विनियमातील अटीव्यतिरिक्त अशा ग्राहकाला आयोगाने यासाठी निर्दिष्ट केलेल्या इतर विनियमातील अटीही लागू होतील.

5. (११) (१) (१) = (१) (१) (१)

५.१ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेला राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीचा उपभोक्ता हा अशा राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीचा एक उपभोक्ता म्हणून समजला जाईल:

मात्र, अधिनियमच्या कलम १३१ च्या उपकलम (२) मध्ये निर्दिष्ट केलेली कंपनी किंवा शासकीय कंपनी ही त्या कलमानुसार हस्तांतरण योजना बनविल्याच्या तारखेपासून राज्य विद्युत मंडळ वापरत असलेल्या कोणत्याही राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीचा पारेषण प्रणाली उपभोक्ता म्हणून समजली जाईल:

मात्र, या शिवाय, या विनियमाखाली राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीचा उपभोक्ता हा, पारेषण प्रणाली उपभोक्ता झालेल्या तारखेपासून साठ (६०) दिवसांच्या आत, पारेषण परवानेधारकाशी ठोक ऊर्जा पारेषण करार करेल.

५.२ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेला विनियम ५.१ मधील पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने करार किंवा अन्य व्यवस्थे द्वारे घेतलेल्या एकूण निर्मिती क्षमता इतकी राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीत प्रदान करण्याचे अधिकार असल्याचे संबोधिले जाईल;

मात्र, अशा पारेषण क्षमतेच्या हक्कांचा कालावधी हा, पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने निर्मिती क्षमता घेतल्याच्या करारातील किंवा अन्य व्यवस्थेतील या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेपासून राहिलेल्या कालानुसार असेल:

मात्र, या शिवाय, वरील विनियम ५.१ मधील पहिल्या परंतुकीप्रमाणे पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याला, राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीमध्ये, हस्तांतरण योजनेतील शर्तीनुसार व त्यामधील कालावधीसाठी एखाद्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याच्या निर्मिती क्षमते एवढे पारेषण क्षमतेचे हक्क असतील:

मात्र, या शिवाय, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेस एखादा पारेषण प्रणाली परवानेधारक जेथे एखाद्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याच्या भविष्यातील गरजांसाठी पारेषण प्रणालीचे बळकटीकरण करत असेल तेव्हा, अशा पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याला, प्रणालीतील अशा बळकटी करणामुळे उपलब्ध झालेल्या क्षमतेचेही हक्क दिले जाऊ शकतात.

6. +VÉÇ

६.१ या विनियमांखाली मुक्त प्रवेश मिळण्यासाठी करावयाचा प्रत्येक अर्ज हा राज्य पारेषण यंत्रणेकडे केला जाईल.

६.२ या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत राज्य पारेषण यंत्रणा त्यांच्या वेबसाईटवर आवश्यक त्या मार्गदर्शक सूचना, कार्यपध्दती आणि अर्जाचा नमुना उपलब्ध करेल.

६.३ अशा अर्जावरील पुढील कार्यवाहीसाठी शुल्क म्हणून दहा हजार रुपये प्रत्येक अर्जाबरोबर पाठविले जातील:

६.४ राज्य पारेषण यंत्रणा केलेल्या अर्जाची एक प्रत, ज्याच्या प्रणालीत मुक्त प्रवेशासाठी अर्ज केला आहे अशा पारेषण परवानेधारक, राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि ज्यांच्या राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीवर अशा अर्जामुळे परिणाम होऊ शकतो अशा प्रत्येक पारेषण परवानेधारकाकडे पाठविले.

६.५ अर्जामध्ये द्यावयाच्या माहितीत अपेक्षित क्षमता, प्रदान व निकास्याच्या ठिकाणी, वापराचा कालावधी, विशिष्ट वेळी असलेला उच्च भार (पीक लोड) आणि सरासरी भार यासह राज्य पारेषण यंत्रणेने निर्दिष्ट केलेली इतर माहिती दिली जाईल.

7. +VÉÇ@É EÉÉÉÉÉ

७.१ आंतरराज्य पारेषण प्रणालीत क्षमता असल्यास मुक्त प्रवेशासाठी आलेल्या अर्जांचा विचार पारेषण यंत्रणा, "प्रथम आलेल्यास प्रथम प्राधान्य"या तत्वानुसार करील.

७.२ एकाच दिवशी दोन अथवा अधिक अर्ज आल्यास राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीत प्रवेशासाठी कमी कालावधीसाठी असलेल्या अर्जापेक्षा जास्त कालावधीसाठी केलेल्या अर्जास अग्रक्रम दिला जाईल:

मात्र, एकाच दिवशी, प्रवेशासाठी सारख्याच कालावधीसाठी दोन किंवा अधिक अर्ज आल्यास क्षमता हक्कांसाठी त्याचा विचार एकाच पातळीवर केला जाईल. आणि सर्व अर्जातील मागणी तेवढी क्षमता उपलब्ध नसल्यास, अर्ज केलेल्या क्षमतांच्या प्रमाणानुसार उपलब्ध क्षमता वाटली जाईल.

७.३ वरील विनियम ६ नुसार अर्ज आल्यानंतर राज्य पारेषण यंत्रणा प्रणालीचा अभ्यास करुन, अर्ज मिळाल्यानंतर पंचेचाळीस (४५) दिवसांच्या आत प्रणाली बळकट केल्याशिवाय मुक्त प्रवेश देता येईल किंवा नाही हे अर्जदाराला कळवेल:

मात्र, राज्य पारेषण यंत्रणे शिवाय एखाद्या पारेषण परवानेधारकाच्या आंतरराज्य पारेषण प्रणालीत विनियम ६ अन्वये जेव्हा मुक्त प्रवेशासाठी अर्ज करण्यात आला असेल तेव्हां असा पारेषण परवानेधारक प्रणालीच्या अभ्यासासाठी विनियम ७.३ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या कालावधीत राज्य पारेषण यंत्रणेला हवी असलेली माहिती पुरवील.

७.४ अर्जदाराला मुक्त प्रवेश देण्यापूर्वी पारेषण प्रणाली बळकट करण्याची आवश्यकता असल्याचे राज्य पारेषण यंत्रणेने ठरविल्यास, राज्य पारेषण यंत्रणा, खालील विनियम ८ नुसार तयार केलेल्या राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीच्या योजनेच्या आधारे, असा प्रवेश मिळण्याची अंदाजे तारीख, वरील पंचेचाळीस (४५) दिवसांच्या आत अर्जदाराला कळवेल:

मात्र, या विनियमाखाली दिलेल्या अशा सूचनेमुळे अर्जदाराला राज्यांतर्गत पारेषण क्षमतेस बळकटी करणामुळे वाढीव क्षमता उपलब्ध होईपर्यंत कोणताही अधिकार प्राप्त होणार नाही :

मात्र, याशिवाय, पारेषण बळकट करण्याची आवश्यकता आहे हे ठरविण्यासाठी राज्य पारेषण यंत्रणा आयोगाने वेळोवेळी मान्य केलेल्या मूल्यनिर्धारण करावयाच्या रीतींचा उपयोग करील:

मात्र, याशिवाय, मूल्यनिर्धारण करावयाच्या पध्दती राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीचे स्वैर्य व योग्य कार्यवाही विचारात घेणाऱ्या तसेच पारदर्शक असून राज्य ग्रिड संहितेच्या गरजा विचारात घेणाऱ्या असतील.

७.५ या विनियमानुसार जेथे पारेषण प्रणाली क्षमता हक्क एखाद्या अर्जदाराला दिले गेले आहेत तेथे, पारेषण प्रणाली क्षमता हक्कांच्या बाबतीत, विनियमांतील आणि राज्य ग्रिड संहितेमधील मर्यादांमध्ये राहून राज्यांतर्गत पारेषण प्रणाली मधील प्रवेशा बाबतीत अर्जदाराचा दर्जा इतर पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांच्या दर्जा प्रमाणे राहिल.

७.६ पारेषण प्रणाली क्षमतेचे हक्क प्रदान केले जाण्याचे वेळी प्रत्येक पारेषण प्रणाली उपभोक्ता, पारेषण परवानेधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीतील प्रवेशासाठी व तिच्या वापरासाठी, पारेषण परवानेधारका बरोबर ठोक ऊर्जा पारेषण करार करील.

७.७ या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत प्रत्येक पारेषण परवानेधारक त्याच्या वेबसाईटवर आवश्यक त्या मार्गदर्शक सूचना, कार्यपद्धती आणि ठोक ऊर्जा पारेषण कराराचा मसुदा उपलब्ध करेल.

8. (i) (ii) (iii) (iv) (v)

८.१ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेपासून एकशे ऐंशी (१८०) दिवसांच्या आत राज्य पारेषण यंत्रणा त्याच्या वेबसाईटवर राज्यांतर्गत पारेषण प्रणाली करिता तयार करण्यात आलेली पारेषण प्रणालीची योजना प्रसिध्द करील, तसेच ती कोणत्याही व्यक्तीला विनंतीवरून उपलब्ध करून देईल.

८.२ अशा पारेषण प्रणाली योजनेचा कालावधी तिच्या प्रसिद्धीचे वर्ष संपल्यानंतर लगेच सुरु होणाऱ्या वित्तीय वर्षापासून सुरु होऊन पाच (५) वर्षे एवढा असेल:

मात्र, विनियम ८.१ मध्ये निर्देशिलेल्या पद्धतीनुसार प्रसिध्द केलेली पारेषण प्रणाली योजना, राज्य पारेषण यंत्रणेकडून, दर वर्षी ३० सप्टेंबर पर्यंत अद्ययावत केली जाऊन तिच्या प्रसिद्धीचे वर्ष संपल्या नंतर लगेच सुरु होणाऱ्या वित्तीय वर्षापासून सुरु होऊन पाच (५) वर्षे एवढ्या कालावधीची असेल.

८.३ पारेषण प्रणाली योजनेमध्ये, राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीसाठी असलेल्या योजनेचे वर्णन असले पाहिजे. व त्यात सर्व उपभोक्त्यांच्या फायद्यासाठी प्रस्तावित राज्यांतर्गत पारेषण प्रकल्प तसेच प्रणाली बळकट करणाऱ्या प्रकल्पांचा अंतर्भाव असावा.

८.४ पारेषण प्रणालीची योजना बनविण्यासाठी, या विनियमांखाली, राज्य पारेषण यंत्रणा, निर्मिती क्षमतेतील वाढ, प्रणालीतील वाढ, भाराचा दीर्घकालीन अंदाज आणि विनियम ७.४ अंतर्गत मुक्त प्रवेशासाठी केले गेलेले सर्व अर्ज या बाबींसह त्याला हवी असलेली माहिती मागवू शकते:

मात्र, पारेषण प्रणाली योजना बनवितांना राज्य पारेषण यंत्रणा या विनियमानुसार दिलेली माहिती विचारात घेईल परंतु अशी माहिती त्याच्यावर बंधनकारक असणार नाही.

८.५ या विनियमांखाली पारेषण प्रणाली योजना बनवितांना राज्य पारेषण यंत्रणा पुढील बाबींचाही विचार करील -

- (i) अधिनियमाच्या कलम ७३ मधील सहकलम (ए) नुसार प्राधिकरणाने पारेषण प्रणालीसाठी बनविलेल्या योजना;
- (ii) केंद्रीय पारेषण यंत्रणेने तयार केलेल्या योजना.
- (iii) प्राधिकरणाचा इलेक्ट्रिक पॉवर सर्वे ऑफ इंडियाचा अहवाल ;
- (iv) अधिनियमाच्या कलम ७३ च्या सहकलम (डी) अनुसार प्राधिकरणाने निर्दिष्ट केलेली ग्रिड स्टॅंडर्ड्स. आणि
- (v) प्रादेशिक ऊर्जा समितीने केलेल्या शिफारशी / माहिती

८.६ अधिनियमाच्या कलम ६४ च्या सहकलम (१) नुसार राज्य पारेषण यंत्रणा, त्यांचा अर्ज मान्यतेसाठी आयोगाकडे पाठवत असताना, पारेषण प्रणाली योजनेत प्रस्तावित बळकटीकरणाचे कार्यक्रम आणि राज्यांतर्गत पारेषण प्रणाली योजना लक्षात घेऊन, त्याचा गुंतवणूकीचा आराखडा देखील त्या अर्जा बरोबर पाठवतील.

८.७ जर राज्य पारेषण यंत्रणेच्या गुंतवणूक आराखड्यात पारेषण प्रणाली योजनेमधील सर्व ज्ञात राज्यांतर्गत पारेषण योजना किंवा प्रणाली बळकटीकरणाच्या कार्यक्रमांचा अंतर्भाव नसेल, तर आयोग तसे वाटल्यास, गुंतवणूक आराखड्यात समाविष्ट न केलेल्या योजना राबविण्यासाठी आदेश किंवा निर्देश देऊ शकेल. ज्यामध्ये खालील पैकी कोणतीही गोष्ट असू शकेल :-

(अ) अशी योजना राबविण्यासाठी अशा पारेषण क्षेत्रात असलेला दुसऱ्या एखाद्या पारेषण परवानेधारकाला निमंत्रित करणे; किंवा

(ब) अशा योजना राबविण्यासाठी आयोगाला योग्य वाटेल अशा शर्तीवर पारेषण परवान्यांसाठी नवीन अर्ज मागविणे.

८.८ या विनियमानुसार पारेषण प्रणाली योजने संबंधीच्या अभ्यासाचा खर्च, अधिनियमाच्या कलम ६२ च्या उपकलम (१) मधील सहकलम (बी) अन्वये राज्य पारेषण यंत्रणेचे शुल्क ठरविण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.

९. विनियमन (१) (ब)

९.१ जर पारेषण प्रणाली उपभोक्ता त्याचे पारेषण क्षमता हक्क पूर्णतः किंवा अंशतः वापरू शकत नसेल तर तो असे न वापरलेले पारेषण क्षमता हक्क या विनियमानुसार मुक्त प्रवेशासाठी पात्र असलेल्या दुसऱ्या कोणत्याही व्यक्तिला देऊ शकतो.

मात्र, असे हक्क देणे ही पारेषण प्रणाली उपभोक्ता आणि हक्क प्राप्त करणारे व्यक्ति या दोघांमधील व उभयपक्षी संमत अशा शर्ती व अटी प्रमाणे राहिल;

मात्र, शिवाय, पारेषण उपभोक्त्याच्या अशा न वापरलेल्या व दिल्या गेलेल्या क्षमतेचे आकार आयोगाने ठरविलेल्या, विद्युत पारेषणाच्या शुल्कापेक्षा जास्त असणार नाही:

मात्र, या शिवाय, पारेषण परवानेधारकाला, पारेषण प्रणाली उपभोक्ता त्याने न वापरलेली क्षमता ज्याला दिली आहे त्याचे नाव, क्षमतेची परिमाण, आणि प्रदान करण्याचा कालावधी कळविल :

मात्र, याशिवाय, अशी न वापरलेली क्षमता ज्याने दुसऱ्याला दिली आहे असा पारेषण प्रणाली उपभोक्ता राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीच्या वापराबाबतच्या या विनियमानुसार असलेल्या त्याच्या दायित्त्वाबद्दल जबाबदार असेल.

९.२ विनियम ९.१ मध्ये काहीही दिले असले तरी पारेषण प्रणाली उपभोक्ता त्याच्या पारेषण क्षमतेचे हक्क पूर्णपणे किंवा अंशतः पारेषण परवानेधारकाला परत करू शकतो:

मात्र, असे हक्क परत करणे ही पारेषण प्रणाली उपभोक्ता आणि पारेषण परवानेधारक या दोघांमधील व उभयपक्षी संमत अशा शर्ती व अटी प्रमाणे राहिल;

मात्र, शिवाय, क्षमता परत करण्याच्या शर्ती व अटींबद्दल वाद उद्भवल्यास किंवा पारेषण प्रणाली उपभोक्ता व पारेषण परवानेधारक यांच्यात शर्ती व अटी याबाबत एकमत नसल्यास ते प्रकरण निर्णयासाठी आयोगाकडे संदर्भित केले जाईल :

९.३ एखाद्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने जर त्याला दिलेल्या पारेषण क्षमतेचा पूर्ण किंवा अंशतः वापर केला नाही किंवा न वापरलेली क्षमता दुसऱ्याला दिली नाही तर राज्य ग्रिड संहितेनुसार पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने दिलेल्या अंतिम 'आदान / प्रदानाचे कार्यक्रम' त्याने राज्य भार प्रेषण केंद्राला कळविल्या नंतर कोणत्याही वेळी राज्यभार प्रेषण केंद्र अशी क्षमता पूर्णतः किंवा अंशतः वाटून टाकील:

मात्र, असे न वापरलेल्या पारेषण क्षमतेचे हक्क राज्य भार प्रेषण केंद्र विनियम ४ नुसार पूर्ण किंवा अंशतः मुक्त प्रवेशासाठी पात्र असलेल्या व्यक्तिला देईल:

मात्र, शिवाय, अशा व्यक्तीने, न वापरलेल्या क्षमतेचे पारेषण परवानेधारकाला द्यावयाचे शुल्क पारेषण परवानेधारकाच्या पारेषणाच्या शुल्कापेक्षा जास्त नसेल:

मात्र, याशिवाय, या विनियमाखाली मिळवलेले शुल्क हे, पारेषण परवानेधारकाचे पारेषण शुल्क कमी करण्यासाठी वापरले जाईल व ते पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याकडून वसूल केले जाईल:

मात्र, याशिवाय, या विनियमाखाली न वापरलेल्या क्षमतेचे पुनर्वाटप केल्यामुळे पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याला, त्याने न वापरलेल्या क्षमतेचे शुल्क, पारेषण परवानेधारकाला देण्याचे दायित्त्व थांबवू शकत नाही.

९.४ जर एखाद्या पारेषण प्रणाली किंवा इतरांना दिली नाही त्याची पारेषण क्षमता पूर्णतः किंवा अंशतः सलग एक (१) वर्ष पर्यंत वापरली नाही किंवा इतरांना दिली नाही तर त्याने अशी न वापरलेली किंवा न दिलेली क्षमता ठोक ऊर्जा करारामधील पारेषण परवानेधारकाने ठरविलेल्या शर्तीनुसार पारेषण प्रणाली परवानेधारकाला परत केली आहे असे समजले जाईल :

मात्र, अशा परत करण्याच्या शर्ती व अटींमध्ये काही वाद उद्भवल्यास ते प्रकरण निर्णयासाठी आयोगाकडे संदर्भित केले जाईल.

११.५ वरील विनियम ११.४ अन्वये जमा झालेली दंडात्मक रक्कम ही पारेषण प्रणाली परवानेधारकाने, पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याचे पारेषण शुल्क कमी करण्यासाठी वापरली पाहिजे.

११.६ पारेषण प्रणाली उपभोक्ता त्याने न वापरलेल्या क्षमतेच्या हक्कांचे शुल्क परत मिळण्यास पात्र ठरणार नाही.

12. रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा + वॉल्टेज

ठोक ऊर्जा पारेषण करारानुसार राज्यांतर्गत पारेषण प्रणाली वापरणाऱ्या सध्याच्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांना त्यांच्या कराराची मुदत संपल्या नंतर तो वाढविण्यास नकार देण्याचा अग्रहक्क राहिल:

मात्र, नकार देण्याचा असा हक्क पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याला किमान एक (१) वर्ष मुदतीच्याच ठोक ऊर्जा पारेषण कराराच्या बाबतीत असेल:

मात्र, शिवाय, नकार देण्याचा असा अग्रहक्क मुदत वाढ ही किमान एक (१) वर्षाची असल्यासच मिळू शकेल.

13. रिअॅक्टिव्ह वॉल्टेज

१३.१ पारेषण प्रणाली परवानेधारकाला, पारेषण प्रणालीचा भाग म्हणून त्याने बसविलेल्या यंत्र-सामुग्रीमधून मिळालेल्या रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेची अधिनियमाच्या कलम ६१ नुसार निर्धारित असलेल्या पारेषण शुल्काचा भाग म्हणून भरपाई मिळविण्याचा हक्क असेल.

13.2 जेथे रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा शोषण किंवा निर्मिती करण्यासाठी, निर्मिती केंद्र कार्यान्वित करून, रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा भरपाई दिली जाते तेथे असे शुल्क हे आयोगाने ठरविलेले असेल आणि ते पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांकडून त्यांनी वापरलेल्या रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेच्या प्रमाणात वसूल केले जाईल:

मात्र, जेथे रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा भरपाई ही पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांकडून दिली जाते तेथे, त्याचे शुल्क आयोगाने निश्चित केल्यानुसार राहिल आणि ते शुल्क, अशा रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेचा वापर करणाऱ्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांकडून वसूल केले जाईल.

मात्र, या शिवाय आयोगाने ठरविलेल्या शुल्कानुसार येणारा रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेचा एकूण खर्च पारेषण परवानेधारक, पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांमध्ये त्यांनी केलेल्या अशा रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेच्या वापराच्या प्रमाणात विभागून टाकेल:

14. रिअॅक्टिव्ह वॉल्टेज

आयोगाने संमत केलेला व राज्य भार प्रेषण केंद्राने निर्धारित केलेला राज्यांतर्गत पारेषण प्रणाली मधील ऊर्जेचा तोटा ही पारेषण प्रणाली उपभोक्त्यांनी त्यांच्या राज्यांतर्गत पारेषण प्रणालीच्या केलेल्या वापराच्या प्रमाणांनुसार सोसावयाचा आहे.

15. विनियमन विभाग

१५.१ खालील विभाग (i) मधील सूचना वगळता, या विनियमांच्या अधिसूचनांच्या एकशे ऐंशी (१८०) दिवसांच्या आत, प्रत्येक पारिषण प्रणाली परवानेधारक इंटरनेटवरील त्याच्या वेबसाईटवर पुढील माहिती देईल:

(i) या विनियमांची अधिसूचना नव्वद (९०) दिवसांच्या आत राज्यांतर्गत पारिषण प्रणालीच्या वापरासाठी असलेल्या शर्ती व अटी, ज्यात पुढील गोष्टी समाविष्ट असतील :

(अ) अर्जाचा नमुना, अर्ज देण्याची रीत व कार्यपध्दती आणि अर्जा सोबत द्यावयाचे शुल्क ;

(ब) ठोक ऊर्जा कराराचा नमुना व तो कार्यवाहीत आणण्याची रीत व कार्यपध्दती ;

(क) पारिषण शुल्क;

(ड) राज्यांतर्गत पारिषण प्रणालीचा वापर करण्यासाठी इतर शर्ती व अटी.

(ii) राज्यांतर्गत पारिषण प्रणाली च्या वापराबाबत स्थितीदर्शक अहवाल (स्टेटस रिपोर्ट), ज्यात पुढील गोष्टीही समाविष्ट असतील:

(अ) राज्यांतर्गत पारिषण वाहिनी, वाहिनीची क्षमता आणि नोड्स दर्शविणारे पारिषण नकाशे ;

(ब) राज्यांतर्गत पारिषण प्रणाली मधील पारिषण प्रणाली क्षमतेचे हक्क असलेल्या पारिषण प्रणाली उपभोक्त्यांची नावे आणि अशा प्रत्येक उपभोक्त्यांची क्षमता, कालावधी व प्रदान व आदान यांचे वर्णन;

(iii) पुढील १ दिवसासाठीच्या तत्वावर तसेच मागील एक (१) दिवस, एक (१) महिना व एक (१) वर्षासाठी असलेल्या पारिषण प्रणालीच्या उपलब्धतेची माहिती;

(iv) मागील बावन्न (५२) आठवड्यांसाठी, प्रत्येक आठवड्यांत प्रणालीत प्रदान केलेल्या एकूण ऊर्जेपैकी राज्यांतर्गत पारिषण प्रणाली मधील ऊर्जा तोट्याची टक्केवारी;

(v) या विनियमांखाली राज्य पारिषण प्रणाली यंत्रणेने तयार केलेली पारिषण प्रणाली योजना;

(vi) पुढील पाच वर्षासाठी पारिषण प्रणाली परवानेधारकाची नियोजित व मान्यताप्राप्त गुंतवणूकीचा तपशील.

16. विनियमन विभाग

१६.१ कोणताही पारिषण प्रणाली उपभोक्ता राज्यांतर्गत पारिषण प्रणालीचा वापर त्याने विशेष ऊर्जा मीटर्स बसविल्या शिवाय करणार नाही.

१६.२ पारेषण प्रणाली उपभोक्ता अशी विशेष ऊर्जा मीटर्स सुरक्षित अशा बंदिस्त जागेत व चांगल्या चालू स्थितीत ठेविल.

१६.३ पारेषण प्रणाली उपभोक्ता अशा विशेष ऊर्जा मीटर्सची तपासणी, पारेषण परवानेधारकाच्या किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीला ठोक ऊर्जा करारात निर्दिष्ट केलेल्या कालावधित व त्या रीतीने करू देईल.

17. पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याचे कर्तव्य

राज्य ग्रिड संहितेचे पालन करणे हे पारेषण प्रणाली उपभोक्ताचे कर्तव्य असेल:

मात्र, एखाद्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याने राज्य ग्रिड संहितेचे पालन न केल्यास, त्याबद्दल त्याला अधिनियमाखाली होऊ शकणा-या शिक्षेला बाधा न येता, पारेषण परवानेधारकाने, आयोगाकडून तशी संमती मिळाल्यावर, पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याला सुनावणीची संधी दिल्यानंतर अशा उपभोक्त्यासाठी आरक्षित असलेले पारेषण क्षमतेचे हक्क पारेषण परवानेधारकांकडून रद्द केले जाऊ शकतील.

18. पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याचे कर्तव्य

१८.१ राज्य भार प्रेषण यंत्रणा त्याच्या कार्यवाहीच्या खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करून ते ३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या त्या पुढील वित्तीय वर्षासाठी, दरवर्षी ३० नोव्हेंबर पर्यंत आयोगाकडे सादर करील.

मात्र, या विनियमांच्या अधिसूचने नंतरच्या पहिल्या आर्थिक वर्षासाठी, राज्यभार प्रेषण यंत्रणा आयोगाकडे, अधिसूचनेच्या तारखेपासून ४ महिन्यांच्या आत आपले अंदाजपत्रक सादर करेल.

१८.२ सादर केलेल्या अशा अंदाजपत्रकाची छाननी करून व त्यात आयोगाला योग्य वाटतील ते फेरफार करून, निर्मिती कंपन्यांकडून व पारेषण परवानेधारकांकडून राज्य भार प्रेषण यंत्रणेने वसूल करावयाचे शुल्क व आकार आयोग निर्दिष्ट करील:

मात्र, राज्य भार प्रेषण यंत्रणा त्याच्या कार्यवाहीतून नफा मिळविणार नाही :

मात्र, शिवाय, राज्यभार प्रेषण यंत्रणेला देण्यात आलेला आकार व शुल्क, पारेषण परवानेधारकाला त्याच्या पारेषण प्रणाली उपभोक्त्याकडून त्यांच्या पारेषण क्षमतेच्या हक्कांच्या प्रमाणात वसूल करता येईल.

१८.३ राज्य भार प्रेषण यंत्रणा निर्मिती कंपन्यांना आणि पारेषणपरवानेधारकांना शुल्क व आकाराची आधीच्या महिन्यांची देयके दर महिन्याच्या दहा (१०) तारखेपर्यंत पाठविल.

१८.४ राज्य भार प्रेषण यंत्रणा मागील वर्षाच्या त्यांच्या आकार व शुल्क संबंधी अधिक किंवा कमी वसुली संबंधीची तपशील आयोगाला अंदाजपत्रका बरोबर सादर करील.

मात्र, अशी सूट देण्याआधी हितसंबंधी किंवा ग्रस्त अशा पक्षकाराला आयोग निवेदन करण्याची शक्य तेवढी व्यवहार्य संधी देईल.

२४.२ या विनियमांतील कोणतीही बाब न्यायाच्या हितासाठी किंवा आयोगाच्या प्रक्रियेचा गैरवापर थांबविण्यासाठी आवश्यक असे आदेश काढण्यास आयोगाचे अंगभूत अधिकार सीमित किंवा अन्य प्रकारे बाधित करणार नाही.

२४.३ एखाद्या प्रकरणात किंवा प्रकरण गटात उद्भवलेल्या विशिष्ट परिस्थितीत व लेखी कारणे नोंदवून तसेच अशा प्रकरणात किंवा प्रकरण गटात आयोगाला आवश्यक वाटल्यास या विनियमांमधील कोणत्याही विनियमांपेक्षा वेगळी व अधिनियमांच्या तरतुदींना सुसंगत असलेली कार्यपद्धती स्वीकारण्यास या विनियमांमधील कोणतीही बाब आयोगाच्या आड येऊ शकणार नाही.

२४.४ कोणतेही प्रकरण हाताळण्यास किंवा अधिनियमांमधील, ज्यासाठी कोणतीही विनियम बनविली गेली नाहीत असा कोणताही अधिकार वापरण्यास, या विनियमांमधील कोणतीही बाब प्रगटपणे किंवा ध्वनित अर्थाने आयोगाच्या आड येऊ शकणार नाही आणि आयोग, आयोगाला योग्य वाटेल त्या रीतीने अशी प्रकरणे, अधिकार व कार्ये हाताळण्याचे ठरविल.

मुंबई

दिनांक: २१ एप्रिल, २००५

(ए.एम.खान)

सचिव, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग